

"ידעתי שהתשובה תגיע בהודו"

לפני 17 שנה, כשהייתה בת 48, הגיעה רוני סזיר למבוי סתום בחייה. היא הייתה ללא עבודה, ללא מגורים ובלי טיפת אופטימיות לעתיד. "בעבר היה לי תיאטרון בובות שלא הצלחתי להתפרנס ממנו והמצב הכלכלי שלי לא היה מזהיר. עד שיום אחד שמעתי ממורה בבית הספר של הבן שלי על קומונה בקיבוץ בצפון והרעיון קסם לי. זה היה קיבוץ כמו של פעם - עם הערכים הסוציאליסטיים, כל אחד מכניס מה שיש לו ומוציא לפי צרכיו. הרעיון הצליח להחזיק מעמד שלוש שנים וחצי, ולאחר מכן התפרק. וכך מצאתי את עצמי בגיל 48 בלי כיוון. לא ידעתי מה אני הולכת לעשות עם החיים שלי. לאן אני אלך? מה אעשה? הייתי בדיכאון נוראי". מתוך המשבר שחוותה סזיר, פנתה להתייעץ עם חברה שלה שהיא פסיכולוגית, וזו המליצה לה לנסוע להודו לתקופה. "שאלתי: 'מה יקרה כשאחזור?', היא אמרה לי שבהודו אקבל את כל התשובות". סזיר הבינה שאין לה מה להפסיד. היא חסכה כסף במשך כמה חודשים ואז ארזה תרמיל עם בגדים וקצת ציוד רפואי ויצאה לדרך. "כשהגעתי להודו והתחלתי לטייל, הצעירים היו בשוק ממני, כי זה לא היה מקובל לראות אדם יחסית מבוגר בטיול תרמילאים. הצעירים היו רואים אותי ושואלים: 'אימא של מי

אסנת, רוני וכרמי החליטו לקחת הפסקה ארוכה מהמרוץ האינטנסיבי של החיים המודרניים ולצאת לטיול תרמילאים ביעד מרוחק. כשהן שבו לשגרה, הן הבינו כי החיים לא יחזרו להיות כפי שהיו. מסע אחר

הטיול ששינה את חיי

"טיילתי חצי שנה ומהרגע הראשון לא היה לי שום שוק מהודו. אהבתי את האווירה הפשוטה, הנשים והאנשים". רוני סזיר

את? הייתי עונה: 'אימא של אור, אבל הוא יצטרף אליי לטיול ולא להפך'."

ואיך אור הגיב באמת?
"לפני שנסעתי הייתי אימא קרצייה למרות שהוא כבר היה גדול, כמעט בן 18. הוא שמח בשבילי שאני נוסעת ואז הגיע לטייל איתי ואני זוכרת שכשנכנס למזנון בדלהי הוא אמר לי 'אימא

सत्यमेव जयते

אני כל כך גאה בך, אני מספר לכל החברים איזו אימא אמיצה יש לי". מה עם החלם של מפגש עם מדינת עולם שלישי?

"טיילתי חצי שנה ומהרגע הראשון לא היה לי שום שוק מהודו. אהבתי את האווירה הפשוטה. הייתי יוצאת במלון שלי בניו דלהי למרפסת ורואה משהו שמגהץ ברחוב ולידו יושבת מישהי ומשוחחת עם הסנדלה, ועובר סוס עם

כרכרה ומוכר מיץ והכול מתנהל בעצלתיים. זה הזכיר לי את הילדות שלי בתל אביב בשנות ה-50. ישר הרגשתי בביתי. החיים שם מתנהלים ברחוב, בחוץ. כיום אני גרה בבניין

רוני: "הייתי יוצאת למרפסת בניו דלהי ורואה משהו שמגהץ ברחוב ולידו יושבת מישהי ומשוחחת עם הסנדלה, ועובר סוס עם כרכרה ומוכר מיץ. זה הזכיר לי את הילדות שלי בתל אביב בשנות ה-50"

רילוקיישן לעולם השלישי

אם היו מספרים לאסנת וידר (55) לפני כמה שנים שהיא ויהודה בעלה יעברו להתגורר במיאנמר (בורמה) ויעבדו בארגון סיוע בינלאומי, היא הייתה צוחקת בביטול וממשיכה לרוץ בין שלושת בניה, ארבעת נכדיה ואינספור העיסוקים שלה.

"התחלתי לעבוד בתור מדריכת דרמה בבתי כלא גבריים ואחר כך בנווה תרצה", נזכרת סזיר. "קיבלתי דירה בתל אביב מבית דודה בבניין שעמד לשימור וחיכה לאישורים. שמונה חודשים גרתי בדירה משגעת מבלי לשלם. במקביל התחלתי לטפל בדמיון מודרך, והכול נפתח". ומה עם הנסיעות להודו שחלמת עליהן?

"סגרתי עם רופא בקרלה שאני מביאה קבוצות ישראלים לטיפול, וגם עם מורה ליוגה ועם 'גסט האוס'. במשך תקופה לקחתי כמה קבוצות קטנות לטיפולים בהודו, במקביל לעבודות בארץ". המפנה המשמעותי חל כשבחורה שהשתתפה בטיול של סזיר הציעה לה לארגן טיולים של נשים למזרח. סזיר הבינה שיש כאן משהו ופנתה לעזרה למט"י (המרכז לטיפול יזמות), שם סייעו לה בבניית העסק. "הקבוצה הראשונה שיצאה להודו במסגרת החדשה הייתה של 26 נשים וזה היה לפני עשר שנים. פתאום הבנתי שזה בעצם מה שאני רוצה לעשות. לחבר נשים לתרבות המקומית, לשבור סטיגמות ודעות קדומות - שכן הקבוצות אצלי מכילות נשים מכל הגוונים והמגזרים והן נשארות חברות טובות. בהתחלה הקבוצות יצאו בקצב של טיול לשנה, אחר כך שני טיולים בשנה ועכשיו שישה טיולים בשנה. היום אני עובדת רק בזה מבוקר עד ערב ואני מתחילה לפתוח יעדים חדשים - מרוקו היא היעד הבא שאותו אני רוצה לחקור".

יש מוסר השכל?

"בהחלט! אפשר לעשות שינוי בכל גיל. הייתי בת 50 כשהקמתי את החברה! אגב, אחד הדברים שנתן לי הרבה כוח באותה תקופה אחרי שחזרתי מהודו היה שהתחלתי ללכת ל'ראש יהודי' בתל אביב. עד הודו הייתי אנטי דת, אבל כשחזרתי חיפשתי משהו לנשמה והגעתי לשם. התחלתי להגיע כל ערב והתקרבתי ליהדות. ישראל ועזרא היה המודל שלי. ממנו למדתי שאני לא צריכה להתייאש ושם בן אדם רוצה משהו והוא לא מוותר ומאמין שזה יהיה - בסוף הוא ישיג את זה".

ואני לא מכירה את השכנים, בהודו אני יכולה להיות כמה ימים וישר כולם מסביב יודעים מי אני".

מה עם בדידות?

"לרגע אחד לא הייתי לבה, לאורך כל הדרך התחברתי עם הצעירים. כשהבן שלי הגיע נסעתי איתו לדרום הודו למדינת קרלה, שם יש אוניברסיטאות שלומדים בהן

רוני: "לא ידעתי מה אני הולכת לעשות עם החיים שלי. לאן אני אלך? מה אעשה? חברה שלי שהיא פסיכולוגית והייתה בהודו המליצה לי לנסוע להודו לחצי שנה. היא אמרה לי ששם אקבל את כל התשובות"

איורוודה (רפואה הודית עתיקה שעוסקת בניקוי רעלים מהגוף, ד"י) ואנשים באים לטיפולים. חשבתי ללמוד שם ותיאמתי פגישה עם פרופסורית מן המקום כדי לשמוע על התוכנית ולברר מתי אוכל להתחיל. הייתי בטוחה שמדובר בקורס של שלושה עד ארבעה חודשים. היא אמרה שצריך ללמוד חמש שנים לצורך קבלת ד"ר באיורוודה! לא ידעתי איפה לקבוע את עצמי", צוחקת סזיר שבסופו של דבר לא למדה, אך נשארה באזור שלושה חודשים ושם נטמנו הזרעים הראשונים שלמעשה קבעו את עתידה.

"יש שם מקום שמשקיף על הים שבו שהיתי. אני זוכרת שכתבתי לעצמי ביומן - 'אולי אתחיל להביא לפה מטיילים לטיפול איורוודה'. שתלתי את הרעיון במוחי וחזרתי לארץ במין ביטחון שהכול יהיה בסדר. לא היה לי כסף, העתיד לא היה ברור, אבל הרגשתי שדברים הולכים להסתדר", היא מחייכת וממשיכה לספר כיצד דבר הוביל לדבר ושלב אחר שלב היא בנתה לעצמה חיים חדשים וטובים יותר.

בקושי הגיתי את שמות הארצות ולא הבנתי איפה הם על המפה. מצאתי את עצמי במקום שונה, זה ידידותי, מקסים, עוצמתי עם יופי שאין לו סוף. התחלנו את הטיול בווייטנאם בין טרסות אורו, חקלאות עתיקה ותרבות עתיקה לא פחות. ביקרנו שבטים אתניים ועשינו טרקים בכפרים.

התאהבתי בנשים המקומיות, החלפנו מטפחות והם לימדו אותי קשירות חדשות. מצאתי את עצמי נזרקת בין בית חב"ד

לבודהה במקדש, בין נרות שבת לנרות יומולדת שחגגתי שם, בין הירוק הפרוע לכחול הרוגע, בין הנשים העובדות בשדות, לריחות לא מוכרים ושפה כל כך זרה. נספגתי בשקט ובשלווה. פגשתי אנשים שקטים, מנומסים, חייכנים תמימים. מה שהחל כטיול ספונטני הפך למסע רציני - מסע בהרים, בנחלים שוצפים, מפלים וכפרים עתיקים. מסע לתרבות ולדת שונה. מסע לתוך עצמי. הרגשתי כמה אני שמחה ואוהבת את בורא עולם".

איך בסופו של דבר התמקמתם

אסנת: "יש הפסקות מים, החשמל לא סדיר, מזג האוויר קשה; אבל יצאתי מהמרוץ, מהלחץ של החיים המערביים ואני חיה ברגיעה"

אסנת: "הטיול נתן לי פרספקטיבה לחיים ולאהוב את עצמי. הגעתי לשקט ושלווה שלא האמנתי שקיימים בעולמנו. הרגשתי שכאן הזמן עצר מלכת"

"לגמרי טיול תרמילאים. קשה לתאר במילים את שעברתי שם. בגלל שלא היה זמן להתכונן, לא היה לי מושג מה אפגוש במסע.

"התאהבתי בנשים המקומיות, החלפנו מטפחות והן לימדו אותי קשירות חדשות". אסנת ויהודה וידר במיאנמר ובוייטנאם

אך הקלישאה "החיים עולים על כל דמיון" נכונה גם במקרה זה. "בתקופת הפסח לפני קצת יותר משנה נוצר לי וליהודה חלון הזדמנויות. שנינו היינו בין עבודות. אנחנו שנינו עצמאים בתחום הייעוץ, אני יועצת תקשורת מתמחה בארגונים חברתיים ומוסדות חינוך ויהודה יועץ עסקי. החלטנו לתת לעצמנו מתנה טיול גדול והקצנו לו כ-50 אלף שקל".

איך בחרתם את היעד?

"אני רציני מאוד לנסוע לארצות הברית ויהודה העדיף את המזרח. יהודה בסוף ניצח בגלל השיקול הכלכלי, כי בתקציב הזה אפשר לטייל שבועיים בארצות הברית או חודשיים במזרח. ישבנו אצל יועץ נסיעות למזרח, והוא פתח מפות, ארגן את התקציב ואחרי עשרה ימים מהרגע שהחלטנו, מצאתי את עצמי במטוס בדרך לטיול של חודשים לוייטנאם ומיאנמר".

ממש טיול של "אחרי צבא".

במיאנמר?

"אחרי וייטנאם עברנו לשם, חשבתי לעצמי כמה עוד אפשר להתפעל, חששתי להתאכזב. במיאנמר יש נוף וטבע, חקלאות ושווקים, כפי שיש במקומות אחרים; אבל פוגשים שם אנשים מהסוג שכבר לא קיים בשום מקום, עם השלווה, מאור הפנים והחיוך. יש לי נפש סוערת, אבל שם מצאתי מרגוע. כל הזמן אמרתי תודה על המתנה שנתתי לעצמי. הטיול נתן לי פרספקטיבה לחיים ולאהוב את עצמי. הגעתי לשקט ושלווה שלא האמנתי שקיימים בעולמנו. הרגשתי

לאסוף את השברים

מספר חודשים אחרי מבצע "עופרת יצוקה", בן זוגה של כרמי אור ששירת בצבא קבע הודיע לה כרעם ביום בהיר שהוא עוזב את הבית. "הייתי לגמרי מפורקת. היינו ביחד מגיל 16 ועברנו כברת דרך ביחד. יש לנו שלושה בנים והיינו המשפחה המושלמת ביישוב שלנו בשומרון", מספרת כרמי אור (39.5) ראש תחום הסברה פיננסית בארגון גדול, מרצה ומייסדת "זוגיתא" (ארגון המלווה זוגות צעירים בתחילת דרכם הפיננסית). "לקחתי את העזיבה שלו מאוד קשה. לא סיפרתי בהתחלה לאף אחד חוץ מאשר שתי חברות טובות שהיו שם בשבילי, ואז אחת מהן אמרה לי: 'עכשיו זה זמן טוב לנסוע להודו'. מובן שבהתחלה פסלתי את זה כי 'איכס זה מקום מלוכלך', מרוחק מאוד ומה יהיה על הילדים? אבל באחד הלילות שהייתי על המחשב עמוק בצער שלי ולבד, קפץ לי באנר של טיסות זולות להודו, ותוך שבועיים הייתי על המטוס בדרך אליה."

למה דווקא שם? "לא עשיתי טיול אחרי צבא, עשיתי שירות לאומי ומיד אחרי זה יצאתי ללמוד, התחתנתי וילדתי ילדים בדיוק כפי שציפו ממני. אני ובן זוגי דאז לא טיילנו בעולם, לא היה כסף כי הוא היה איש צבא. בגדול שום דבר לא משך אותי בהודו, אבל הייתי לבד ורציתי הכי רחוק מהמציאות שנכפתה עליי. הייתי אישה בורחת מבשורה וחשבת שאולי דברים יסתדרו כשאחזור (הייתי תמימה באותם רגעים). גם העניין הכלכלי שיחק תפקיד והודו הרי זולה. ההורים נרתמו בשמחה והחברים שלא ידעו דבר על המשבר המשפחתי חשבו שזה נורא

מה הקושי הכי גדול? "מבחינה רגשית יש געגועים למשפחה, לחברים למוכר ולכל מה ששלנו. כאן הכול זה מזה, ההתנהלות מאוד איטית, המחשבה שונה. ברמה הפיזית, יש הפסקות מים, החשמל לא סדיר, מזג האוויר קשה, אבל יצאתי מהמרוץ, מהלחץ של החיים המערביים ואני חיה ברגיעה."

איך שומרים על השבת והחגים? "צריך הרבה יצירתיות במטבח ואני לא מהבשלניות הגדולות. כל שישי אני מכינה שולחן שבת חגיגי. בשש אחר הצהריים אנחנו מתנתקים מכל החול ולובשים בגדי שבת. בדרך כלל מארחים חברים וביחד עורכים קבלת שבת, תפילה בנוסח קרליבך, רוקדים ושרים. אנחנו יוצרים מציאות של קודש, התודעה מייצרת מציאות."

מתי אתם מתכוונים לחזור? "תחושת השליחות עצומה, מתוך ערכים יהודיים של תיקון עולם. התחייבנו לשנתיים הבאות להיות פה ואחר כך הכול מאת השם."

אסנת במחלקת יולדות בבית החולים המחוזי פינדאיה, פרויקט טיפת חלב

אסנת בשוק בפינדאיה, עיירה ציורית במחוז שאן שבמיאנמר

שכאן הזמן עצר מלכת". במהלך המסע במיאנמר נחשפו אסנת ויהודה לארגוני סיוע הפועלים במדינה וחשבו לחזור אולי לכמה חודשי התנדבות במהלך החורף. בינתיים, חזרו בני הזוג לארץ, בדיוק כפי שתכננו, אך משהו השתנה. "הייתה לי תחושת מלאות של עוצמה והבנה שהשתנית. הבנו שאנחנו רוצים לחיות אחרת. עניתי בשלילה להצעת עבודה בארגון גדול, החלטתי שאני צריכה לעבד, לעכל, ולחשוב לאן פניי מועדות. במקביל, יהודה התחיל לפנות לארגוני סיוע שונים הפועלים באזור על מנת להציע את שירותינו כמתנדבים, מה שהוביל בסופו של דבר להצעת עבודה עבורו ב-TAG שזה ארגון סיוע בינלאומי שעובד עם האו"ם, ארגון שהקים לפני כעשור הרב ודוקטור יוסי איווס יהודי חרדי, מלונדון. הארגון מושתת על שלושה עקרונות: יהודי - תיקון עולם, ציוני - האדרה של מדינת ישראל בעולם והעצמה - העברת ידע וכלים שיאפשרו למקומיים פעילות עצמאית. כך, חצי שנה אחרי שחזרנו ארצה, מצאנו את עצמנו שבים למיאנמר והפעם כתושבים."

כיום הם מתגוררים ביאנגון (עיר המונה שישה מיליון תושבים), בבית קומות, אבל שונה מכל עיר מערבית מוכרת, מפנקת ונוחה. "הדירה שלנו נמצאת בשכונה טובה, ועדיין זה המזרח מה שאומר שהקסם גדול כמו גם הקשיים. הרחובות ללא מדרכות, מלאים בדוכנים ואוכל רחוב. הכול צבעוני, שמח, עם בליל של ריחות ומראות לא מוכרים, הטמפרטורה נעה בממוצע סביב 30 מעלות, הפרצופים שונים והלבוש אחר."

מגניב שאחרי שגמרתי ללדת ילדים ופתחתי עסק שנה וחצי קודם, הגיע זמני טיפה להתאזר. כולם נרתמו, גם לאיש הורדתי שיחכה חודש ושני נוסעת. הייתי חייבת הפסקה, ללכת לחשוב נקי בלי רעשי רקע". אחרי החיסונים, אור ארוה תיק, נפרדה בדמעות מהבנים שלה ומהחוריה ועלתה למטוס לבד. את החלק הראשון בטיסה היא זוכרת לפרטי פרטים.

"לפני הטיסה, קניתי סוכריות בנתב"ג ובעצירה בעמאן, תוך כדי שאנחנו מחכים לטיסה להודו, הצעתי מסביב לחבר'ה הצעירים, וכך נוצרה בינינו שיחה. הם שאלו איזו פעם זו שלי בהודו כי הם היו בטוחים שאני מנוסה ואני פחדתי פחד אימים. "נחתנו בארבע בבוקר בדלהי ואני נצמדת לאותם שני חבר'ה. לקחתי איתם מונית וישנו באותו המלון. כשהגיע הבוקר קניתי כרטיסים למקום שאליו רציתי להגיע - דרמסאלה, שזה מקום ידידותי ונקי יחסית בצפון הודו. הנסיעה לשם ארכה 17 שעות באוטובוס. הייתי בת 31 וחצי, אף אחד לא יכול היה לדמיין שיש לי שלושה ילדים בבית, הורדתי את טבעת הנישואים ובמקומה קניתי טבעת עץ כדי שיהיה לי משהו על היד. אף אחד לא הכיר אותי וזה בדיוק מה שחיפשתי, להיות בעולם בזכות עצמי, לא רק 'אימא של', 'אשתו של', או אשת מקצוע. הייתי כרמי בעולם הגדול ויצרתי תקשורת לבד". איך הסתדרת? "בדרמסאלה פגשתי שתי בנות ישראליות, לקחנו חדרים צמודים. יצאתי מהאזור שם לטראק וניצלתי את התקופה למנוחה וטיולים. תכננתי להיות שם שבוע ובסוף השהייה אחת הבנות הציעה לי להצטרף לצוות ההפקה של התוכנית של עדי אשכנזי שצילמה בהודו. הם היו בדרכם

לעשות מצנח רחיפה. עליתי על ההר הגבוה והייתי 45 דקות באוויר. שם הבנתי שצריך לעוף כמו ציפור ולא לשחות בתוך הכאב והצער והמחשבות. זה כנראה קרוב למבט של הבריאה ברצון ליצור משהו חדש". אור חזרה לארץ בין ראש השנה ליום כיפור עם ראייה שונה על החיים שלה. "היכולת שלי במשך חודש לא להיות בשביל אף אחד אלא רק בשבילי הקלה עליי את החזרה. במשך שבע שנים נשארתי רווקה ועם כל הכאב והקושי, ידעתי לחזור לנקודה של הודו ולבחור בקצב שלי. המינימליזם של הודו החזיר אותי למקום הפשוט, לצניעות, לעצם היותי כאן. יש לי ילדים שאני אחראית להם וזה מה שחשוב. כל השאר יסתדר". לפני שנה אור התחתנה והשניים החליטו לחזור יחד להודו. "נסענו יחד עם הילדים שלי למקומות שבהם הייתי, זו הייתה סגירת מעגל מושלמת והחוויה הייתה מדהימה". ■

"אף אחד לא הכיר אותי זה בדיוק מה שחיפשתי, להיות בעולם בזכות עצמי, לא רק 'אימא של', 'אשתו של', אשת מקצוע. הייתי כרמי בעולם הגדול ויצרתי תקשורת לבד" כרמי אור

תמונות מתוך המסע של כרמי בהודו בפעם הראשונה ובפעם השנייה עם בן זוגה ובניה

לחבל פרוואטי בצפון, עמק מוקף הרים מרשימים ונהרות שוצפים. מובן שהסכמתי (הבחורה הזו היא היום אחת החברות הטובות שלי). אחרי פרוואטי נסעתי למקום שנקרא מנאל, שם חגגתי את ראש השנה בבית חב"ד עם מעט ישראלים". איך הנסיעה השפיעה עלייך? "החיבור לבורא עולם בנוף, בשקט, בפשטות היה בדיוק מה שהייתי צריכה. בכלל, הטיול שלי היה כמו אָבֶל: בשבוע הראשון - דיברתי, סיפרתי, שיתפתי. אחר כך רציתי להתרחק מהכאב ולהתחיל לחשוב על העתיד מה קורה הלאה, ובסוף זה היה לקבל את המציאות ולהבין שאני חוזרת לארץ וזה לעולם לא יהיה אותו הדבר. בראש השנה, רגע לפני שחזרתי, הייתה התעלות מאוד גדולה. הפסקתי לכעוס והתחלתי לקבל ולהכיל. התפילות של השליחים של חב"ד והלימוד המשותף היו מאוד עוצמתיים. "ביום האחרון לטיול שלי, נסעתי